

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง ในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อระบบการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งของหน่วยงานราชการและบริษัทเอกชน ตลอดจนปัญหา และอุปสรรคในการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง 90 ราย และเกษตรกรผู้เลิกปลูกมันฝรั่ง 135 ราย รวมประชากรที่ศึกษาทั้งสิ้น 225 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบไคสแควร์

จากผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 50 ปี อายุเฉลี่ย 44 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์ในการปลูกมันฝรั่งโดยเฉลี่ย 6 ปี มีพื้นที่เป็นของตนเอง และเช่า มีพื้นที่เฉลี่ย 6 ไร่ เป็นพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 3-4 ไร่ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คน มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2 คน เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 111,961.42 บาท โดยมีรายได้จากการปลูกมันฝรั่งเฉลี่ย 68,895.52 บาท

การส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งของภาครัฐส่วนใหญ่จะใช้วิธีการส่งเสริมแบบผ่านกลุ่มเกษตรกร ส่วนการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งของภาคเอกชนส่วนใหญ่จะใช้วิธีการส่งเสริมแบบผ่านตัวแทน บริษัทจะให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น หัวพันธุ์มันฝรั่ง ปุ๋ยเคมี สารเคมีป้องกันกำจัดโรคแมลง โดยมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมจะเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปลูกมันฝรั่ง ลักษณะการถือครอง ขนาดพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง รูปแบบการได้รับการส่งเสริม และความคิดเห็นต่อตัวแทนกลุ่ม

ปัญหาของเกษตรกรในการปลูกมันฝรั่ง ได้แก่ โรคแมลงระบาด ต้นทุนการผลิตสูง ราคาไม่แน่นอน ในฤดูฝนมีน้ำท่วมขัง ทำให้หัวมันเน่า ขาดความรู้ในการควบคุมโรคแมลง

The objectives of this research were to study factors affecting group membership of potato growers in San Sai District, Chiang Mai Province. Factors affecting farmers' opinion production promotion under contract farming and problem and obstacles in growing potato by farmers.

The respondents in this research were 90 potato growers and 135 non-potato growers totally 225 farmers. Data collection was done through questionnaires. Statistical techniques used were percentage, Arithmetic means, maximum minimum, standard deviation and Chi-square test.

From research findings, it was found that the most of farmers were more than 50 years old and finished primary education with 6 years of growing experience. Farmers had their own land and rent land averaged 6 rai with 3-4 rai for potato. Average family member was 4 persons while 2 of them were family labors. Average farmer income was approximately 111,961.42 Bath per year with they earned 68,895.52 Bath from potato.

Grower groups extension programs was mostly operates by the government, the operates extension programs by the private sectors. Through their representative on the potato seeds, chemical fertilizers and pesticides by the company. The extension officers were farmers as well as technical consulting.

The hypothesis test showed that factors related to group membership were age, education, growing experience, potato growing area, extension programs.

The problems on potato growing included plenty of insects, high production cost, unstable price, flood in rainy season and lack know plenty of insects.